

Mateřská škola Zelená 73A, příspěvková organizace,
detašované pracoviště Mateřská škola Matrosovova
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

MATEŘSKÉ ŠKOLY ZELENÁ 73A, příspěvková organizace, detašované pracoviště Mateřská škola Matrosovova 14/A.

BAREVNÝ SVĚT KOLEM NÁS

Školní vzdělávací program je vypracován podle §5 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Motto:

„Život dítěte je jako prázdný list papíru,
na kterém každý kolemjdoucí
zanechá svou značku.“

Č. J.:MSZ/583/2024

SRPEN 2024

ZPRACOVALA: Bc. Olga Besedová

Obsah:

I. Identifikační údaje školy

II. Obecná charakteristika školy

III. Podmínky a organizace vzdělávání

Věcné podmínky

Životospráva

Psychosociální podmínky

Organizace

Řízení mateřské školy

Personální a pedagogické zajištění

Spolupráce s rodiči

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Povinné předškolní vzdělávání

Vzdělávání dětí dvouletých

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

IV. Charakteristika vzdělávacího programu BAREVNÝ SVĚT KOLEM NÁS

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

V. Vzdělávací obsah 5 ti integrovaných bloků

1. Konec léta, začínáme!

2. Barevný podzim uspává přírodu

3. Co se děje pod sněhovou peřinkou

4. Jarní probouzení

5. Pohlazení nejen od sluníčka

Environmentální program

VI. Evaluační činnost školy a pedagogická diagnostika

I. Identifikační údaje mateřské školy:

Název právnické osoby, sídlo:

Mateřská škola Zelená 73A, příspěvková organizace
detašované pracoviště Mateřská škola Matrosova 14/A

Sídlo příspěvkové organizace:

Zelená 73/A, Ostrava – Mariánské Hory, 709 00

Adresa detašovaného pracoviště:

Matrosova 14/A, Ostrava – Hulváky, 709 00

Právní forma:

Příspěvková organizace

Kontaktní údaje:

Telefon: 596 624 021, 724 319 406, 724 319 405

e – mail: zelena73@seznam.cz

www stránky: www.mszelena73.cz

telefon: 775 560 538, 596 622 311

e – mail: msov.matrosova@centrum.cz

IČO: 709 84 191

Statutární orgán školy:

Ředitelka: Bc. Olga Besedová

Statutární zástupkyně ředitelky:

Marta Kaňoková

Zástupkyně ředitelky:

Bc. Olga Gröplová, která působí na detašovaném pracovišti

Vedoucí školní jídelny:

Andrea Kozáková, telefon: 596 622 609, 777 319 535 (MŠ Zelená)

Eva Čepicová, telefon: 596 621 706, 775 560 537 (MŠ Matrosova)

Zřizovatel:

**Statutární město Ostrava,
Městský obvod Mariánské Hory a Hulváky,
Přemyslovců 63
709 36, Ostrava – Mariánské Hory**

Zpracovala:

Bc. Olga Besedová, ředitelka MŠ

II. Obecná charakteristika školy:

Mateřská škola Matrosova poskytuje předškolní vzdělávání dětem zpravidla od 2,5 do 6 ti (7) let, poskytuje také školní stravování. Od roku 2003 je právním subjektem – příspěvkovou organizací zřízenou Městským obvodem Mariánské Hory a Hulváky. Od roku 2017 je škola přiřazená jako detašované pracoviště k MŠ Zelená 73/a, příspěvková organizace.

Škola má kapacitu 72 dětí, v současné době je 3 třídní, kde jsou 2 třídy běžné a 1 třída pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami - LOGO. Učitelky jsou kvalifikované, o čistotu se stará školnice, v kuchyni pracují 2 kuchařky a vedoucí školní jídelny. Všichni zaměstnanci mají vzdělání odpovídající jejich pracovnímu zařazení.

Škola se nachází ve vilové čtvrti v části obvodu Hulváky. V sousedství školy je budova soukromé Základní a Mateřské školy Montessorri. Budova školy je přízemní, má 3 samostatné třídy, společnou jídelnu a multifunkční třídu, která slouží jako tělocvična, kulturní místnost, knihovna s čítárnou atd. Jako lehárny slouží prostory heren, kde se denně rozkládají lehátka. Budova je uprostřed krásné a zrekonstruované zahrady s mnoha herními prvky, relaxačním koutkem, ohništěm, amfiteátre a hřištěm.

V okolí školy se nachází MHD – zastávka tramvají, proto je vyhledávaná i rodiči z jiných obvodů Ostravy.

Dětem nabízíme:

- Příjemné a podnětné prostředí
- Vstřícnost, pochopení a individuální přístup
- Přirozené začlenění do kolektivu
- Vyváženost řízených a spontánních činností
- Poznávání světa v souvislostech, ekologickou osvětu
- Divadelní představení, zájmové kroužky, spolupráci s knihovnou a speciální školou pro děti s více vadami, akce pro rodiče.

Všichni zaměstnanci se snaží, aby zde děti byly spokojené a šťastné. Venkovní i vnitřní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

III. Podmínky a organizace vzdělávání:

Věcné podmínky:

Mateřská škola má prostorné, světlé třídy vybavené novým funkčním a estetickým nábytkem, který plně odpovídá potřebám dětí i pedagogů. Prostor ve třídách je rozčleněn na koutky pro různé námětové a didaktické hry dětí, pro pohyb v prostoru, pro řízené i spontánní hry a činnosti dětí. Hračky jsou dětem volně přístupné.

Výtvarný a pracovní materiál je ukládán na přístupných místech k tomuto určených, dětem kdykoli k dispozici. Výrobky a výkresy se vystavují ve společných a veřejných prostorách školy tak, aby si je mohli prohlédnout rodiče, nebo si je děti odnášejí domů. Zahrada školy je velká, částečně zastíněná vzrostlými stromy, vybavená herními prvky, hřištěm, pískovišti, betonovým ohništěm a amfiteátre. Je využívána po celý rok k tvořivým hrám v pískovišti, míčovým hrám a k jiným pohybovým aktivitám dětí. Uskutečňují se zde také větší akce pro děti i jejich rodiče, jako např. uspávání broučků, oslavy dne dětí atd. Šatny jsou vybaveny šatními bloky, kde má každé dítě svůj prostor k odkládání svršků a obuvi označenou značkou.

Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Životaspráva:

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů, děti mají po celý den dostatek tekutin a mezi jednotlivými jídly je zachováván vhodný interval. Pobyt venku je přizpůsobován aktuálním povětrnostním podmínkám a ročnímu období. Denně se sleduje stav ovzduší zejména od podzimu do jara. Při pobytu venku převažují spontánní činnosti (sportovní a pohybové aktivity).

Odpolední odpočinek a spaní dětí je přizpůsoben věku i individuálním potřebám dětí. Děti mohou odpočívat s oblíbenou hračkou, knihou, pokud neusnou, mohou se, po krátkém odpočinku věnovat individuálním či spontánním činnostem. Dětem se během odpočinku pouští relaxační hudba, pohádky nebo jim učitelka čte.

Psychosociální podmínky:

Velká pozornost je věnována adaptačnímu procesu dětí. Rodiče jsou s možnostmi adaptace seznámeni na schůzce ještě před nástupem dítěte do školy. Děti mají individuálně upravenou dobu pobytu v mateřské škole. Doba je závislá na reakcích dítěte a možnostech rodičů. Pokud to situace i rodič vyžaduje, může prvních pár dnů s dítětem být i rodič. Seznámení s prostředím mateřské školy a s pravidly chování je věnován dostatek času tak, aby se zde děti cítily jistě a bezpečně. Od první chvíle je budováno ovzduší tolerance a vzájemné důvěry. Zkušební doba je tři měsíce. Pokud se dítě po uplynutí této doby nezadapte, může být docházka ukončena na základě dohody školy a zákonného zástupce dítěte.

Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti neúměrně nezatěžují a nepřetěžují je.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Ve třídách jsou respektována vztahová pravidla a pravidla chování, s nimiž jsou děti průběžně seznamovány. Pedagogický styl je podporující, sympatizující, projevuje se vstřícnou, přímou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Jakékoliv podceňování či zesměšňování dětí je nepřipustné.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života.

Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, vzájemná pomoc a podpora.

Mateřská škola Zelená 73A, příspěvková organizace,
detašované pracoviště Mateřská škola Matrosova
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Pedagog se věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem

Organizace:

Denní řád je dostatečně pružný tak, aby nervozita a spěch děti nezatěžoval, žádné dítě není zvýhodňováno, osobní svoboda dítěte je vyvážená s nezbytnou mírou omezení, která je spojená s dodržováním pravidel a řádu školy, pedagogové se vyhýbají nepřiměřenému organizování dětí, nepodporují nezdravou soutěživost. Po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole se snažíme obohatit jejich denní program, aby byl smysluplný, spokojený, radostný a příjemný a učitelky i ostatní personál se snaží, aby byly podporovány individuální rozvojové možnosti a potřeby všech dětí. O potřebě zvláštní péče jsou rodiče povinni učitelku informovat a spolupracovat s ní tak aby byl pro dítě užitečný a radostný.

V denním režimu je pevně stanovena doba jídla a odpočinku, ostatní činnosti jsou přizpůsobeny dětem jejich zájmům a výchovným cílům.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu, a vzájemně se prolínají. Několikrát v týdnu, jsou do denního programu zařazovány řízené zdravotně pohybové aktivity.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Uplatňujeme:

- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnosti – přímé zážitky dětí
- situační – využití různých příležitostí ať řízených nebo náhodných, které poskytují praktické ukázky různých životních souvislostí
- spontánní sociální učení – přirozená nápodoba vzorů chování
- didakticky řízená činnost – motivované

Ve škole pracují 2 - 3 třídy:

1. Třída KUŘÁTKO – třída pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami - LOGO
2. Třída BERUŠKA – běžná třída
3. Třída MOTÝLEK – běžná třída

Denní režim:

- Po příchodu dítěte do třídy se přivítají s paní učitelkou a kamarády, dle vlastní volby si vyberou hru, tvořivou výtvarnou a pracovní činnost připravenou učitelkou nebo se zapojí do jiných skupinových činností dle momentálního zájmu
- Když jsou ve třídě všechny děti, tak si povídáme, zaspíváme a domluvíme, co budeme celý den dělat.
- Denně jsou zařazovány pohybové chvílky, hry na rozvoj obratnosti, sebedůvěry...
- Dopolodní svačinu si většina dětí vybírá sama, zvolí si množství, vytváří si společenské návyky u stolování.
- Po svačině dítě pokračuje ve hře nebo se zapojí do zájmových činností dle plánu a denní motivace
- Za příznivého počasí, jdou děti ven, buďto na poznávací vycházku, do parku, nebo na školní zahradu.
- Oběd – opět se děti většinou obsluhují samy, zvolí si množství jídla
- Odpočinek – všechny děti si jdou odpočinout, mladší děti a ty s větší potřebou spánku odpočívají 1 – 2 hodiny, starší děti, a ty které nemají potřebu spát se zabývají klidovými činnostmi, nebo navštěvují zájmové kroužky a odpočívají asi ½ - 1 hodinu. Mohou si na lehátko brát svou oblíbenou (plyšovou) hračku

Mateřská škola Zelená 73A, příspěvková organizace,
detašované pracoviště Mateřská škola Matrosovova
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

- Odpolední svačina
- Do odchodu se děti věnují hře, zájmovým i řízeným činnostem. Pokud to počasí dovolí, chodí na zahradu školy

Přijímání dětí do školy probíhá u zápisu, jehož termín je stanoven zřizovatelem a magistrátem města Ostravy. Škola pak zveřejní na plakátech, webových stránkách školy i zřizovatele podmínky a kritéria přijetí, počet přijímaných dětí, místo a odpovědnou osobu. Zároveň na stránkách města je zřízen Portál předškolního vzdělávání, kde se zákonní zástupci dozví informace o zápisech všech školek Ostravě, kdy a jak podat žádost a další postup pro přijetí. Každý žadatel o přijetí dostane registrační číslo a termín kdy doloží další doklady pro přijetí, místo a způsob zveřejnění výsledku přijímacího řízení. Výsledky jsou zveřejněny na webových stránkách školy a na informační tabuli školy. Na konci školního roku proběhne schůzka rodičů nově přijatých dětí s ředitelkou školy, kde se dozví informace o způsobu placení, co děti potřebují, na co děti připravit a o průběhu adaptace dětí.

Řízení mateřské školy:

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny, všechny pracovnice mají určeny osobní úkoly, které si průběžně plní.
- Je vytvořen funkční informační systém a to jak uvnitř školy, tak i navenek.
- Zaměstnanci jsou zapojováni do řízení školy, je jim ponechán dostatek pravomocí, respektován jejich názor, všichni se podílejí na rozhodování o zásadních otázkách, všichni se podílejí na tvorbě školního programu i Školního vzdělávacího programu. Každá třída má zpracován a průběžně doplňován svůj Třídní vzdělávací program.
- Práce všech zaměstnanců je průběžně vyhodnocována.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, do spolupráce jsou zapojováni i rodiče
- Plánování pedagogické práce je funkční, vychází z předchozí analýzy a využívá zpětné vazby
- Z výsledků kontrolní a evaluační činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci

Personální a pedagogické zajištění:

Všichni pedagogičtí zaměstnanci školy mají předepsanou odbornou kvalifikaci a tvoří pracovní tým, který funguje na základě jasně stanovených pravidel.

Pracovníci se dále vzdělávají na základě plánu DVPP. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, vytváří podmínky pro jejich systematické vzdělávání. Služby jsou vždy organizovány takovým způsobem, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Zaměstnanci jednájí a chovají se a jednájí profesionálním způsobem.

Spolupráce s rodiči:

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se programů, akcí pro ně připravených. Pedagogové je informují o prospívání jejich dětí, o individuálních pokrocích v jejich rozvoji. Domlouvají se o společném postupu při výchově a vzdělávání

jejich dětí. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí jim poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí

Zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost, jednájí s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny a varují se poskytování nevyžádaných rad.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

Děti, které vyžadují zvláštní péči, mají asistentku pedagoga, která učitelce pomáhá v jejich integraci, jsou zařazeny do běžné třídy. Naplňování cílů a záměrů přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem. Výběr vzdělávací nabídky je přizpůsobován speciálním vzdělávacím potřebám dětí.

SYSTEM PÉČE O DĚTI S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI

Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí ředitelce školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitelka školy určí učitele odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Povinné předškolní vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 2). Pokud nepřihlásí zákonný zástupce dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání, dopustí se přestupku podle § 182a školského zákona (§ 182a).

Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává ve spádové mateřské škole (Mateřské školy v Ostravě), pokud se zákonný zástupce nerozhodl pro jinou mateřskou školu nebo pro individuální vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 2).

Zákonný zástupce je povinen zajistit povinné předškolní vzdělávání formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Rozsah povinného předškolního vzdělávání je stanoven

Mateřská škola Zelená 73A, příspěvková organizace,
detašované pracoviště Mateřská škola Matrosova
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

na 4 hodiny denně. Začátek vzdělávání stanovila ředitelka školy od 8 hod. do 12 hod. (§ 1c vyhlášky č. 14/2005 Sb.).

Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin, viz organizace školního roku v základních a středních školách. Zůstává ale právo dítěte vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu provozu, v němž je vzděláváno (§ 34a odst. 3).

Zákonní zástupci mají povinnost zajistit, aby dítě, které plní povinné předškolní vzdělávání, docházelo řádně do školy. Zanedbává-li péči o povinné předškolní vzdělávání, dopustí se tím přestupku podle 182a školského zákona. (§ 182a zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon)

Omlouvání nepřítomnosti dítěte

Nepřítomného dítěte omlouvá zákonný zástupce dítěte.

Ředitelka mateřské školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte. Zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.

Oznámení nepřítomnosti je možné provést:

- a) telefonicky SMS nebo e – mailem do kanceláře vedoucí školní jídelny (ta zapíše nepřítomného dítěte na příslušný seznam),
- b) písemně učitelce na příslušné třídě (omlouvací arch v šatně)
- c) osobně učitelce na příslušné třídě.

Třídní učitelka eviduje školní docházku své třídy. V případě neomluvené absence nebo zvýšené omluvené absence (delší než jeden měsíc) informuje třídní učitelka ředitelku školy, která poskytnuté informace vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost.

Neomluvenou absenci dítěte řeší ředitelka školy pohovorem, na který je zákonný zástupce pozván doporučujícím dopisem. Při pokračující absenci ředitelka školy zašle oznámení o pokračující nepřítomnosti dítěte orgánu sociálně - právní ochrany dětí (§ 34a od. 4).

Individuální vzdělávání dítěte

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 4). Skutečnost, zda dítě má být individuálně vzděláváno, závisí na rozhodnutí zákonného zástupce dítěte, není zde tedy „povolovací režim“ ze strany ředitele školy, jako je tomu v případě základního vzdělávání. Vždy by se však mělo jednat o odůvodněné případy, pro které bude dítě vzděláváno individuálním způsobem.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

(§ 34b odst. 2)

Ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno (§ 34b odst. 3).

Tyto oblasti vychází ze školního vzdělávacího programu mateřské školy.

Ředitelka mateřské školy dohodne se zákonným zástupcem dítěte:

- způsob ověření (přezkoušení dítěte v mateřské škole)
- termíny ověření, včetně náhradních termínů (ověření se musí uskutečnit v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku).

Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření (§ 34b odst. 3). Ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu (§ 34b odst. 4).

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání (§ 34b odst. 7).

Vzdělávání dětí dvouletých

Mezi jednotlivými dvouletými dětmi bývají určité rozdíly v jejich individuálním vývoji, což je u dětí v předškolním vzdělávání přirozené. V tomto období se učitelky mateřské školy zaměří na následující oblasti:

1. vytvoření podmínek pro adaptaci dítěte

- úzká spolupráce s rodiči
- vytvoření přirozeného mostu mezi přechodem dítěte z rodiny do MŠ
- zaměřit se na šetrný a citlivý ohled vzhledem k individualitě dítěte
- postupná a promyšlená adaptace
- naučit děti respektovat základní pravidla v MŠ

2. stimulace motorických dovedností

- rozvoj přirozených pohybových dovedností
- vytvořit bezpečné prostředí v MŠ
- podpora zdraví, osobní spokojenosti a pohody dítěte

3. podpora rozvoje poznávacích procesů

- vytvoření podnětného prostředí k tomu, aby dítě mohlo poznávat svět, ve kterém žije
- podněty pro dítě by měly být srozumitelné
- rozvoj poznávacích procesů v běžných činnostech MŠ
- rozvoj orientace v prostoru a čase- zaměřit se na momentálně prožívanou přítomnost
- rozšíření nabídky učebních pomůcek a hraček pro danou věkovou kategorii
- zařadit jednoduché experimenty

4. správný mluvní vzor, rozvoj komunikace

- dbát na správnou výslovnost
- rozvoj řeči – správný mluvní vzor učitelky
- rozšiřování slovní zásoby jak pasivní, tak aktivní
- krátké říkanky, rytmizace s pohybem, dětská leporela, knihy pro nejmenší, jednoduché písně

5. učení nápodobou

- učitelka se stává prostředníkem mezi dítětem a kolektivem, zajišťuje a usnadňuje častější kontakt mezi dětmi
- rozvoj dětské hry nápodobou (kočárky, kuchyňky, pracovní koutky...)
- vytvoření prostoru pro objevování, zkoumání a experimentování
- vytvoření prostoru a času pro získávání nových poznatků podnětným prostředím
- realizace jednoduchých výtvarných činností

6. osamostatňování, vědomí vlastní osobnosti

- rozvíjet schopnost dítěte ovládat vyměšování
- podpora samostatnosti v sebeobsluze

Mateřská škola Zelená 73A, příspěvková organizace,
detašované pracoviště Mateřská škola Matrosova
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

- nutná podpora, povzbuzení, pochvala či drobná dopomoc
- adekvátně řešit drobné konflikty mezi dětmi
- rozvoj individuálního navazování kontaktu s vrstevníky
- postupně pochopit rozdíl mezi „já“ a „ne-já“ a „můj“ a „ne-můj“
- snažit se pochopit rozdíl mezi vlastním a cizím
- formování dětské identity
- získání nové sociální role, která je součástí jeho sebepojetí (...už jsem velký a šikovný, protože chodím do MŠ.....)

Při vzdělávání dětí raného věku se snažíme naplnit tyto priority:

1. úzce spolupracovat s rodinou a vytvořit podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině a i v instituci.
2. individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale nepřetěžovat je, nepoškodit je psychicky a fyzicky
3. vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti

Podmínky vzdělávání dětí nadaných:

Při identifikaci nadaného dítěte učitelka podporuje jeho nadání. K snadnější identifikaci nadání dětí škola organizuje pohybové, jazykové, výtvarné i hudební kroužky a to po skončení výchovně vzdělávací činnosti ve třídě v odpoledních hodinách. Druhy a termíny těchto kroužků se také odvíjejí od zájmu a finančních možností rodičů. Tyto kroužky vedou externí lektori i učitelky po skončení přímé pedagogické činnosti.

Oblasti rozvoje talentu byly v předešlých létech již podporovány individuálními postupy učitelek na různých úrovních a rozmanitými formami. Vedení mateřské školy plně vždy podporovalo využití moderních technologií jak v práci pedagogů, tak i ve vzdělávání talentovaných dětí. Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí jsou na vysoké úrovni. Pedagog ve vztahu k mimořádně nadaným dětem analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání.

Pro práci s mimořádně nadanými dětmi je třeba podtrhnout že:

Pracujeme s každým dítětem jako s individuální osobností, snažíme se poznat jeho potřeby, soustředěněji si všímáme jeho rozvoje a prospívání, sledujeme jeho vzdělávací pokroky. Máme na paměti, že jen tak můžeme dítěti dostatečně nabídnout to, co opravdu potřebuje i tak v mateřské škole nadále zůstává péče o nadané děti ve stadiu zjišťování – k tomuto jsou zakládána portfolia dětí, kde sledujeme jejich vývoj a můžeme porovnávat s vrstevníky. TVP vytváříme dětem na míru - snažíme se oslovit a zaujmout konkrétní děti, vycházet z jejich potřeb a zájmů, nabízíme činnosti, které jejich schopnostem a možnostem odpovídají, jsou pro ně zvládnutelné a ve kterých mohou být úspěšné.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Projektové vyučování:

- předem připravené téma, okruh, do kterého vkládá dítě kus sebe sama, aktivita vychází především od dětí;

Mateřská škola Zelená 73A, příspěvková organizace,
detašované pracoviště Mateřská škola Matrosova
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

- v projektu je vyvíjena snaha o dětskou iniciativu i následnou práci;
- roztržštěné znalosti spojovat do celků, projektů a to tak, abychom si uvědomili jeho podstatu a propojenost věcí, které na první pohled spolu souvisí nebo vůbec nesouvisí. Od těchto dovedností už je jen krůček k vlastnímu projektu.

Cíl:

- Podporovat a rozvíjet talent a nadání tak, aby formy rozvoje byly přístupné každému a vycházely z myšlenky, že každý je na něco talentovaný a tyto talenty, byť často utajené či skryté probudit a systematicky rozvíjet.
- Spolupracovat s rodiči a snažit se u dětí odhalit nadání či mimořádné schopnosti, dále je podporovat a rozvíjet formou nabídky dalších aktivit, v souladu se vzdělávacím programem.
- Práce ve skupinách je nenásilná, bude se odvíjet od momentálního zájmu dětí. Žádné s dětí nesmí být potlačováno. Probíhá nad rámec běžného ŠVP, ve volných chvílích vyplývajících ze změn v denním režimu, jako je nepřízeň počasí, špatné rozptylové podmínky, odpolední činnost, doba do rozchodu, doba odpoledního odpočinku.
- Děti s typickými projevy talentu nad běžnou skupinu nenadřazujeme, ani je nenutíme zapadat do stereotypu. Skupinovou práci tak umožňujeme jeho rozvoj a zároveň se přidávají i děti, u nichž převažuje zvědavost nad talentem a bude docházet takto k nenásilnému plynulému rozvoji všech skupin i typů dětí.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí).

V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005

Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat

při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

IV. Charakteristika vzdělávacího programu BAREVNÝ SVĚT KOLEM NÁS

Školní vzdělávací program BAREVNÝ SVĚT KOLEM NÁS, umožňuje pedagogům v jednotlivých třídách pracovat samostatně, tvořivě s uskutečňováním svých nápadů a s uplatněním své odborné způsobilosti. Pomáhá jim také při tvorbě vlastního Třídního programu. Je dokumentem otevřeným, který na základě evaluace bude možno dotvářet. Je uspořádán do pěti integrovaných bloků společných pro celou školu. Tyto se dále

rozpracovávají v jednotlivých třídách do jednotlivých tematických celků, dle věkových skupin a dle Třídního programu. Jejich časovou délku určuje zájem dětí a aktuální dění v mateřské škole. Obsahy činností, konkrétní vzdělávací cíle a očekávané kompetence si pedagogové zpracovávají sami do svých Třídních vzdělávacích programů. Cílem vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost, základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost být samo sebou a zároveň se přizpůsobit životu v sociální komunitě. Cílem je také podporovat tělesný i duševní rozvoj dítěte, umožnit mu přirozeně rozvíjet svou osobnost v kolektivu vrstevníků. Získat je pro spolupráci a aktivní prožívání vztahů k okolí. Předat a zprostředkovat mu základní životní zkušenosti. Poskytovat podněty ke zvýšení sociálně kulturní úrovně. Probudit zájem o poznávání všeho nového a vytvořit předpoklady pro další vzdělávání.

Důraz je kladen:

- Na tvořivost pedagoga při uplatňování vzájemného propojení vzdělávacích oblastí při vlastním plánování denní vzdělávací nabídky.
- Na uplatňování hlavní vzdělávací metody, kterou je pro děti hra nebo jiná, pro ně zajímavá činnost
- Na aktivitu dítěte prožitkovým učením s posilováním dětské zvědavosti a objevováním světa kolem nás
- Na emoční prožitky před získanými výsledky v řízených činnostech
- Na respektování specifiky předškolního vzdělávání se schopností pedagoga hledat a objevovat nové cesty vzdělání
- Na spojení vzdělávacích témat se životem a s učením nápodoby v praktickém životě
- Na ekologickou výchovu, která se bude promítat ve všech vhodných činnostech během dne.
- Na realizování evaluačních analýz obsahu, metod a forem denní nabídky činností dětem.
- Na analýze evaluace směrem k dítěti zaměřené na rozvoj každého dítěte, pokroky písemně zaznamenávat
- Na spoluúčast s rodinou zajišťující pohodovou atmosféru navozující klima důvěry mezi rodiči a dětmi

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu:

1. cíl: Rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- Soustředěně pozorovat, zkoumat, objevovat, všimnout si souvislostí, experimentovat a užívat při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Řešit problémy, na které stačí, známé a opakující se situace řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Zpřesňovat si početní představy, užívat číselných a matematických pojmů, vnímat elementární matematické souvislosti
- Dokázat se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky.
- Ovládat dovednosti předcházející čtení a psaní
- Mít smysl pro povinnost ve hře práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupovat odpovědně; vážit si práce a úsilí druhých

2. cíl: Osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- Mít elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientovat se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije.
- Chápat, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou.
- Průběžně rozšiřovat svou slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Vědět, že lidé se dorozumívají různými jazyky a že je možno se jim naučit
- Spoluvytvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumět jejich smyslu a chápat potřebu je zachovávat.

3. cíl: Ziskávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost, působící na své okolí:

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- Odhadovat své síly, učit se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Nebát se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu.
- V běžných situacích komunikovat bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chovat obezřetně
- Dbát na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chovat se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

4. cíl: Vytváření vhodných podmínek pro předškolní vzdělávání:

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- Dbát na bezpečnost a estetičnost prostředí v jednotlivých třídách, vybavovat třídy vhodnými pomůckami a hračkami a umístit je v dosahu a dohledu dětí.
- Spolupodílet se spolu s dětmi na výzdobě a prezentaci školy
- Poskytovat dětem vyváženou a plnohodnotnou stravu a dostatek tekutin během celého dne
- Dbát na to, aby si denní režim zachoval řád, ale zároveň se mohl přizpůsobit individuálním a momentálním potřebám dětí
- Respektovat individuální potřebu spánku a odpočinku a dodržovat pobyt venku
- Vytvářet takové prostředí, aby se v něm cítily dobře a bezpečně jak děti, tak i

Mateřská škola Zelená 73A, příspěvková organizace,
detašované pracoviště Mateřská škola Matrosovova
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

zaměstnanci školy

- Respektovat potřeby dětí, jejich rovnocenné postavení, vést je k samostatnosti, vytvářet přátelskou a pohodovou atmosféru
- Při nástupu dětí do školky umožnit jim i rodičům přizpůsobený adaptační režim, dodržovat vyváženost řízených a spontánních činností
- Jasně vymezit povinnosti a pravomoci všech zaměstnanců, respektovat názory spolupracovníků, vést kolektiv k vzájemné spolupráci.
- Úzce spolupracovat se zřizovatelem a ostatními organizacemi a odborníky
- Vytvářet podmínky pro další vzdělávání (ředitelka MŠ)
- Podporovat úzkou spolupráci pedagogů a rodičů, vytvářet prostředí vzájemné důvěry, zachovávat mlčenlivost o osobních údajích dětí
- Podílet se na vypracování projektů na zvelebení zahrady MŠ, přilehlých teras a koutku pro environmentální výchovu apod. na získání patřičných dotací

5. cíl: Respektování individuálních potřeb a možností dítěte:

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- Vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti
- Tam kde je to potřebné a účelné, sestavovat pro děti individuální vzdělávací programy
- Mimořádně nadaným dětem rozšířit nabídku o další aktivity dle jejich zájmů a schopností.
- Respektovat individuální potřebu spánku a odpočinku dětí
Pokud to je v zájmu dítěte, vypracovat PPO, spolupracovat s pedagogicko – psychologickou poradnou, SPC...

V. Vzdělávací obsah 5 ti integrovaných bloků:

1. KONEC LETNÍCH RADOSTÍ, ZAČÍNÁME!

Úvodní integrovaný blok je zaměřen na adaptační období nově příchozích dětí, na vytvoření nového kolektivu ve třídách. Dále pak si děti osvojí jednoduché poznatky o přírodě a jejich proměnách, naučí se rozpoznávat hlavní znaky podzimu.

Cílem je:

- navodit příjemnou atmosféru ve třídě, aby se děti na pobyt těšily
- utvářet hezké vztahy mezi dětmi i dospělými, posilovat prosociální chování
- seznamovat se s kamarády, dospělými, zaměstnanci, s pravidly soužití.
- seznamovat se se strukturou rodiny, významem a funkcí jednotlivých členů.
- adaptovat se na prostředí, komunikovat s okolím a poznat samo sebe
- seznamovat se s časovým sledem ročního období
- objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka a rozpoznat její druhy
- sledovat charakteristické rysy podzimu s ohledem na zdraví
- pečovat o své okolí, rozvíjet pracovní zručnost s náradím a různým přírodním materiálem

Klíčové kompetence integrovaného bloku:

Kompetence k učení:

- Dítě pozoruje, experimentuje, dovede pracovat se znaky a symboly (řešení pracovních listů a problémových situací)
- Rádo se zapojuje do poznávacích činností, touží po nových informacích

Kompetence k řešení problémů:

- Dítě pochopí, že řešení problémů je běžnou lidskou činností a není důvodem pro negativní postoje

Kompetence komunikativní:

- Dítě ovládá svou řeč, vhodně formuluje věty, samostatně vyjadřuje své myšlenky, porozumí slyšenému

Sociálně personální kompetence:

- Dítě dovede jednat samo za sebe
- Dítě se dovede ve skupině prosadit i podřídit, domlouvat se i spolupracovat

Činnostní a občanské kompetence:

- Respektuje společenská pravidla, normy

Návrh tematických částí očekávaných kompetencí:

- **U nás ve školce**
  - adaptace: umí se odloučit na delší dobu od rodiny, pochopí, proč děti do školky chodí
  - komunitní kruh: naučí se vyjádřit své pocity, komunikovat s okolím
  - vyjasnění si pravidel chování: naučí se chovat bezpečně v kolektivu třídy, pochopí, proč je třeba dodržovat dohodnutá pravidla chování,
  - seznámení se s prostředím MŠ, jejími zaměstnanci: umí se orientovat v prostředí třídy, budovy a bude vědět, kdo ve škole pracuje a kdo je cizí
- **Já a moji kamarádi**
  - seznamování se jmény kamarádů: zná jména kamarádů, zaměstnanců
  - pocity: umí vyjádřit, co a kdo se mu líbí nebo nelíbí a proč,
  - poznávání: dovede rozpoznat odlišnosti svých kamarádů a respektovat je
  - uvědomění si potřeb druhých: umí nabídnout pomoc a rozdělit se o hračku
- **Moje rodina, můj domov**
  - kdo patří do rodiny: zná bezpečně, kdo do jeho rodiny patří a kdo ne a jak se jmenují
  - kde bydlím: ví, kde bydlí a co je domov
  - co děláme doma: ví, co doma jednotliví členové rodiny dělají
  - naše okolí: Orientuje se bezpečně v budově i okolí školy
- **Poslední práce na poli**
  - práce na poli: zná plodiny, které se na podzim sklízí na poli
  - stroje, nástroje v zemědělství: pozná je a dovede určit, k čemu slouží
  - lidská práce a její význam: uvědomí si, že lidská práce je potřebná k tomu abychom mohli existovat
  - porovnávání velikosti: umí poznat a určit velikosti
  - seznámení s odlétajícími ptáky: pozná ptáky, kteří na zimu odlétají a ví proč.
- **Košík plný zdraví**
  - ovoce a zelenina: naučí se rozpoznávat druhy, chutě, velikosti, barvy ovoce a zeleniny
  - prospěšnost pro zdraví: ví, proč jíme ovoce a zeleninu, seznámí se se způsoby jejich zpracování, ví, kde a jak roste.
  - zahradní nářadí a práce: umí pojmenovat zahradní nářadí a ví, k čemu se používá
- **Dary lesa**
  - rozlišení a pozorování stromů a keřů: pozná jednotlivé druhy stromů, naučí se rozpoznat rozdíly mezi stromem a keřem,
  - přírodniny: pozná názvy plodů lesních stromů a umí je k nim přiřadit
  - sběr lesních plodů pro zvěř: pochopí prospěšnost lesních plodů pro lesní zvířata
  - materiály a jejich využití: umí poznat různé druhy materiálů a přiřadit je k předmětům z okolí

Vzdělávací cíle, oblast:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových dovedností, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování....)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- osvojení si některých poznatků, které předcházejí čtení a psaní
- rozvoj schopnosti sebeovládání

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování interpersonálního chování k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, dětské herní skupině).
- osvojení si elementárních poznatků důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem.
- rozvoj interaktivních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí
- poznávání pravidel společenského soužití v rámci přirozeného sociokulturního prostředí.
- rozvoj schopnosti projevovat autenticky, chovat se autonomně
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém žije

Dítě a svět

- seznámení s místem a prostředím ve kterém dítě žije
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém žije
- pochopení změny způsobené lidskou činností
- osvojení si jednoduchých dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí

2. BAREVNÝ PODZIM USPÁVÁ PŘÍRODU

Druhý integrovaný blok je zaměřen na vnímání krásy podzimních barev a získávání vědomostí o okolní přírodě a jejích změnách. S koncem podzimu přichází Mikuláš a Vánoce jako tradice a dny plné radosti, překvapení a zábavy. V tomto integrovaném bloku chceme dětem přiblížit tradice.

Cílem je:

- seznamovat se změnami počasí
- seznamování se s volně žijícími zvířaty a živočichy
- vytvářet si životní postoje prospívající zdraví
- osvojovat si poznatky o svém těle
- získávat povědomí o způsobu osobního zdraví a bezpečí
- podílet se na přípravě společných slavností
- uvědomovat si svou samostatnost a svá přání
- zaujímat vlastní názory a vyjadřovat je
- uvědomovat si citové vazby ke svým nejbližším o ostatním

Klíčové kompetence integrovaného bloku:

Kompetence k učení:

- Dítě se učí s chutí za podpory pozitivního hodnocení a motivace

Kompetence k řešení problémů:

- Dítě řeší problémy, na které stačí, opakující se situace řeší samostatně, náročnější situace řeší za pomoci dospělého

Kompetence komunikativní:

- Dítě klade otázky, zjišťuje nové informace, žádá vysvětlení jevů a dějů (pracuje s encyklopediemi, ovládá jednoduché úkoly na PC)
- Dítě si rozšiřuje slovní zásobu

Sociálně personální kompetence:

- Dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech, má svůj názor a dovede jej vyjádřit
- Dítě si uvědomuje zodpovědnost za své jednání

Činnostní a občanské kompetence:

- Vnímá svou sounáležitost s přírodou, společností, světem, dovede pochopit svou osobní sounáležitost a odpovědnost

Návrh tematických částí a očekávaných kompetencí:

- **Lesní království**
  - lesní zvířata: zná druhy lesních zvířat, umí je pojmenovat
  - život v lese: ví, kde lesní zvířata bydlí a čím se živí,
  - ochrana zvířat: seznámí se s důležitostí jejich ochrany a ví jak se v lese chovat.
- **Malíř podzim**
  - barvy v přírodě: bezpečně pozná základní barvy a její odstíny, rozliší tvary listů
  - změny v ní: rozpozná změny v přírodě, které na podzim nastávají
  - rozmanitost počasí: umí pojmenovat druhy počasí, uvědomí si změny na podzim
- **Moje tělo a zdraví**
  - části těla: pojmenuje části těla, pozná rozdíl mezi mužem a ženou
  - zdravá výživa: pozná co je zdraví prospěšné a co mu škodí
  - hygiena: ví, že hygiena je pro zdraví důležitá, má upevněné hygienické návyky
  - vývoj člověka: pozná rozdíl mezi dítětem a dospělým
  - hendikepovaní lidé: umí respektovat, že někteří lidé mohou být odlišní
- **Čertoviny**
  - Čert: umí rozlišit, kdy je jeho chování vhodné a kdy ne
  - Anděl: umí pochválit sebe i druhé, dodržuje pravidla slušného chování
  - Mikuláš: ví a chápe, proč chodí Mikuláš nadělovat, umí zazpívat píseň, zarecitovat báseň, či říkadlo
  - Tradice: chápe, proč a co jsou tradice
- **Kouzelný zvoneček**
  - advent: chápe, že advent je období před Vánocemi, které je naplněno určitými zvyky a pohodou. Ví, kdo je Ježíšek, co nám přináší.
  - přání dětí: umí vyjádřit své přání. Umí naslouchat přání jiných
  - dárky: umí dárek přijímat i dávat, chápe jeho význam.
  - láska: dovede projevit a vyjádřit své city k druhým dětem i dospělým
  - vztahy mezi lidmi: Umí rozpoznat, zda se lidé mají rádi, nebo ne.
- **Setkání u stromečku**
  - vánoční úklid: chápe, proč je třeba uklidit, abychom se cítili slavnostně
  - navození vánoční atmosféry: umí se aktivně zapojit do přípravy, chápe, že si musí lidé navzájem pomáhat, umí zazpívat vánoční koledu
  - zdobení stromečku: umí poznat tvary, barvy.
  - vánoční dekorace: aktivně se zapojí do výroby, umí stříhat, lepit, malovat dle instrukcí, či vlastní fantazie
  - pečení: umí modelovat různé tvary,
  - nadílka: chápe význam nadílky, umí projevit radost

Vzdělávací cíle, oblast:

Dítě a jeho tělo – podoblast:

- osvojení si poznatků o svém těle a jeho zdraví
- osvojení si poznatků o pohybových činnostech jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře osobní pohody a pohody prostředí
- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení, sebevyjádření
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj jazykových dovedností produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).
- rozvoj kultivace a mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností
- osvojení si elementárních poznatků a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- seznamování se světem lidí, kultury a umění

Dítě a svět

- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí.

3. CO SE DĚJE POD SNĚHOVOU PEŘINKOU?

Třetí integrovaný blok chce vést děti k tomu, aby vnímaly krásu přírody v zimě, jak se proměňuje, jaké nabízí radosti i starosti. Dále pak chce děti seznámit se světem pohádek, nadpřirozena, dobra a zla, s různými druhy pohádkových postav.

Cílem je:

- přibližovat dětem časové pojmy
- získávat poznatky o koloběhu vody v jejích skupenstvích
- seznamovat děti se zimními sporty
- získat zájem o učení, vzbudit v dětech radost ze zápisu do ZŠ
- pokusit se o dramatizaci
- podporovat u dětí zájem o literaturu
- probouzet fantazii pomocí pohádek
- překonávat vlastní strach, seznamovat se s láskou
- pracovat s knihou, navštívit knihovnu

Klíčové kompetence integrovaného bloku:

Kompetence k učení:

- Dítě má radost z nových poznatků, dovede se o ně podělit s jinými lidmi, dětmi
- Dítě se učí klást otázky a hledat odpovědi, vnímá dění kolem sebe, raduje se z toho, co samo zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- Dítě se nevyhýbá řešení problémů, nebojí se chybovat, neboť jsou pozitivně hodnoceny za úspěch i za snahu

Kompetence komunikativní:

- Dítě se snaží verbálně i neverbálně projevovat své pocity, nálady a žádosti
- Dítě se domlouvá slovy a gesty

Sociálně personální kompetence:

- Dítě se spolupodílí na rozhodnutích, dodržování dohodnutých pravidel

Činnostní a občanské kompetence:

- Jedná aktivně ve všech situacích, které může ovlivnit (učení, pomoc, tvořivost)

Návrh tematických částí a očekávaných kompetencí:

- **Na Nový rok o slepičí krok**
  - časové pojmy: orientuje se v čase, pozná a umí pojmenovat denní dobu
  - den a noc: chápe, proč se den a noc střídá
  - hodiny: seznámí se s hodinami, jako měřidlem času, umí poznat malou a velkou ručičku na hodinách,
  - co děláme celý den doma: umí pojmenovat denní dobu a přiřadí k ní činnosti
  - co děláme celý den ve školce: chápe pojem dopoledne a odpoledne a přiřadí k ní činnost
- **Tajemství sněhu**
  - hlavní znaky zimy: bezpečně pozná znaky zimy
  - vlastnosti ledu, sněhu a vody: seznámí se se skupenstvím vody, rozpozná a pojmenuje je stopy ve sněhu: pozná, zda jsou lidské nebo zvířecí, seznámí se s tím, kdo a jakou stopu má změny počasí: umí pojmenovat druhy počasí v zimě, ví, jak se před chladem chránit,
- **Vezmeme si sáně**
  - zimní sporty: bezpečně pozná, které druhy sportů jsou pro zimu typické, pojmenuje sportovní nářadí, ví, jaká jsou pravidla bezpečnosti
  - ochrana před úrazem: má povědomí o tom, jak se před úrazem chránit, dovede poznat co je úraz, na které části těla je, ví, kam se obrátit o pomoc, seznámí se s prospěšností otužování
  - správné oblékání: umí pojmenovat a určit druhy oblečení, umí se samostatně obléknout, pohyb: střídá různé druhy pohybu, umí napodobovat pohyb, dovede běhat 2 minuty v kuse během hry
- **Cesta do školy**
  - návštěva ZŠ: seznámí se s prostředím školy, umí pozorovat a záměrně naslouchat, umí se soustředit, dovede odpovědět, mlčet.
  - písmena, číslice, geometrické tvary: umí poznat napsané své jméno, pozná a pojmenuje číslice, umí přiřadit správný počet dle vzoru, bezpečně pozná geometrické tvary, umí obkreslit psací písmeno
  - prostorové vztahy: umí určit věci v prostoru, bezpečně pozná co je větší, menší, stejné předměty denní potřeby: umí poznat a určit denní potřeby a ví, k čemu se používají
  - potřeby co školy: pozná i určí, co potřebuje do školy, ví, proč a k čemu se potřeby používají
- **Knih je můj kamarád**
  - encyklopedie: seznámí se s různými druhy knih, umí poznat knihu pro děti, umí popsat obrázek, ví, kde se knihy kupují i půjčují
  - pohádky: pozná pohádku od příběhu, umí vyprávět pohádku, příběh
  - autoři: seznámí se s autory knih pro děti, s ilustrátory, poznají, v čem se liší.
  - výroba ručního papíru a knih: seznámí se s výrobou papíru, vyzkouší si výrobu ručního papíru, poznají a pojmenují vlastnosti papíru, umí se ke knize chovat šetrně.
- **Z pohádky do pohádky**
  - charakteristické postavy: umí rozpoznat dobro od zla v pohádkách, poznají pohádku podle charakteristické postavy, umí soustředěně naslouchat, porozumí slyšenému
  - loutky: poznají v loutce pohádkové postavy, umí si s loutkou hrát, chápe, k čemu loutky jsou
  - divadlo: pozná rozdíl mezi divadlem a televizí, umí rozlišit druhy divadla, umí předvést nebo přednést krátký text z pohádky, nebojí se zahrát divadlo v kostýmu

- **Hurá je tady Maškarní**

- seznamování s tradicemi masopustu: seznámí se s tradicí masopustu, proč vznikla, proč se dodržuje nebo ne.
- tradice karnevalu, rej masek: umí sladit rytmus s pohybem, umí si zapamatovat pár jednoduchých tanečních kroků,
-

Vzdělávací cíle, oblast:

Dítě a jeho tělo

- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- osvojení si poznatků o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností
- uvědomění si vlastního těla
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní.
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální, (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Dítě a ten druhý

- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- vytváření prosociálních postojů, rozvoj tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Dítě a společnost

- porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklých v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- rozvoj schopnosti chovat se autonomně.
- vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj dovedností umožňujících vztahy k umění a kultuře a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

4. JARNÍ PROBOUZENÍ:

Záměrem tohoto integrovaného bloku je všimnout si probouzející se přírody, seznamovat se s lidovými tradicemi spojenými s příchodem jara. Dále pak seznámit děti s vesmírem a naší planetou. Pochopit, že všechno má svůj řád, osvojovat si sounáležitost s ostatním světem a životním prostředím. Získávat povědomí o správném chování člověka k přírodě.

Cílem je:

- upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou
- seznamovat se světem rostlin
- hledat vztah člověka k přírodě a živým tvorům
- seznámení se s různými druhy zvířat (na dvoře, na louce, v lese...)
- význam třídění odpadu
- seznámit se s vesmírem, naší planetou a sluncem
- hledání souvislostí mezi dopravními prostředky a životním prostředím
- seznamování s technickým pokrokem
-

Klíčové kompetence integrovaného bloku:

Kompetence k učení:

- Získané poznatky dovede dítě použít v běžných situacích a denním životě (získané poznatky dokáže aplikovat i v jiných situacích)
- Dítě vyvíjí spontánní i vědomé úsilí soustředí se, dokončí započatou činnost

Kompetence k řešení problémů:

- Dítě dovede navrhnout různá řešení vedoucí ke splnění cíle a vyhodnotit nejúčinnější

Kompetence komunikativní:

- Dítě se chová obezřetně k cizím a neznámým lidem
- Dítě rozšiřuje svou slovní zásobu s pomocí dospělých, dovede ji správně používat

Sociálně personální kompetence:

- Dítě dovede rozlišit žádoucí a nežádoucí (nevhodné) chování a jeho dopady na vztahy mezi lidmi
- Aktivně dovede reagovat na různé situace

Činnostní a občanské kompetence:

- Dítě dovede využívat své silné stránky a uvědomuje si své slabé stránky

Návrh tematických částí a očekávaných kompetencí:

- **Když jaro zat'uká**
  - změny v přírodě: pozná charakteristické znaky jara, umí popsat změny v přírodě,
  - první rostliny: umí poznat a pojmenovat druhy jarních rostlin v přírodě, pozná rozdíly mezi nimi,
  - hmyz: rozliší druhy hmyzu, ví, jak jsou užiteční nebo ne, má povědomí o ochraně
  - přírody ptáčky: umí poznat druhy ptáků, má povědomí o tom, jak je ochraňovat, jak se k nim chovat
  - změny počasí: dovede pojmenovat druhy počasí, upevní si časové pojmy
- **Rozkvetlá zahrádka**
  - názvy rostlin: umí pojmenovat jarní zahradní květiny, pojmenuje jarní zeleninu
  - rychlení, sázení, přesazování: ví, jak se jarní zelenina sází, jak roste, umí pozorovat, umí pojmenovat viděné
  - úklid po zimě: umí bezpečně zacházet se zahradním nářadím a náčiním, uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí, pozná, které zásahy člověka do životního prostředí škodí a které naopak prospívají
- **Vítáme svátky jara**
  - Velikonoce: chápe význam tradice velikonoce, umí zazpívat píseň, umí samostatně zarecitovat říkanku, chápe význam pojmů, vztahujících se k velikonočním
  - zvyky: umí malovat dle návodu nebo vlastní fantazie, umí dodržet pokyny,
- **Čas mláďat**
  - hospodářské a domácí zvířátka a jejich mláďata: umí poznat druhy hospodářských zvířat, umí pojmenovat jejich mláďata, bezpečně pozná rozdíly mezi nimi, umí poznat druh zvířete podle zvuku, umí porovnat velikosti,
  - užitek: ví, proč se hospodářská zvířata chovají, chápe, jaký je jejich užitek, seznámí se s tím, jaké výrobky se z jejich jednotlivých částí vyrábějí
- **Země má taky svátek**
  - Den Země: vědí, proč se připomíná den země, chápou význam ochrany životního prostředí ekologie: seznámí se s pojmem ekologie a jejím významem
  - třídění odpadu: vědí, jak třídit odpad, chápou, proč odpad zatěžuje životní prostředí, umí rozlišit, co prospívá zdraví a co mu škodí
  - koloběh vody: seznámí se s koloběhem vody na planetě, chápou význam ochrany vodních zdrojů pro zdraví, vědí o dopadu znečištění vody i ovzduší na zdraví člověka
- **Jede, jede vlak**
  - dopravní prostředky: poznají druhy dopravních prostředků, umí porovnat jejich velikost, umí určit, k čemu nám jednotlivé druhy dopravních prostředků slouží, jak je využíváme a proč.
  - dopravní značky: poznají a určí základní druhy dopravních značek, chápou jejich význam, umí dodržet pravidla
  - semafor, bezpečnost silničního provozu: chápou význam dodržování pravidel, umí popsat obrázek, umí poznat a pojmenovat špatné chování
  - dopravní policie: chápou význam dopravní policie, ví, že dopravní policie pomáhá a ochraňuje,
- **Cesta kolem světa**
  - planety, vesmír: chápou pojmy, ví, které planety jsou pro nás nejznámější a které na nás mají vliv (slunce, měsíc)
  - planeta Země: chápou, proč se země otáčí, proč se na zemi střídá den a noc a roční období, umí rozlišit roční období a popsat charakteristické znaky

- oceány, moře, hory: seznámí se s historií vzniku, jak jsou pro člověka důležité,
- mapy: doví se, co to jsou mapy a k čemu slouží, jak vznikly,
- cizí státy, kontinenty, různí lidé, města, vesnice: seznámí se s různorodostí naší planety

Vzdělávací cíle, oblast:

Dítě a jeho tělo

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace ruky a oka)
- osvojení si dovedností k podpoře zdraví a bezpečí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti, tvořivého sebevyjádření
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, radosti z objevování)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů (citlivosti, tolerance, respektu...)

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat spolupodílet se).
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí.
- vytváření povědomí o širším přírodním i technickém prostředí o jejich
- rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.

5. POHLAZENÍ NEJEN OD SLUNÍČKA

V tomto integrovaném bloku chceme, aby si děti uvědomily vztah k rodině, poznaly její strukturu a také si uvědomily, kdo je nejbližší člen rodiny. Dále se blíží čas dovolených a proto se zaměříme na poznávání krás světa i naší republiky.

Cílem je:

- upevňovat citové vztahy
- získávat povědomí o lidské práci
- seznamovat se s různými profesemi
- získávat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti
- seznámit se s mapou světa i ČR
- poznat dopravní prostředky ve vzduchu i na vodě
- seznámit se florou i faunou na louce i u vody
-

Klíčové kompetence integrovaného bloku:

Kompetence k učení:

- Dítě se rádo se zapojuje do poznávacích činností, touží po nových informacích
- Dítě získává elementární poznatky ze světa lidí, kultury, prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- Dítě nerezignuje před zadaným úkolem, má snahu jej vyřešit samo nebo umí požádat o pomoc
- Dítě chápe, že některé úkoly vyřeší samo vlastní aktivitou, jiné může řešit s ostatními

Kompetence komunikativní:

- Dítě dovede využívat dovednosti předcházející čtení a psaní
- Dítě pochopí, že se lidé dorozumívají i v jiných jazycích (základy anglického jazyka apod.)

Sociálně personální kompetence:

- Reaguje na podněty kultivovaně s ohledem na dobré mezilidské vztahy
- Dovede spolupracovat s ostatními lidmi, poradí, pomůže, dovede přijmout radu a pomoc

Návrh tematických částí a očekávaných kompetencí:

- **Máme se rádi s maminkou a tátou**
  - Den Matek: umí přednést báseň, zazpívat píseň, nebojí se vystoupit před publikem, umí poslouchat pokyny, umí spolupracovat s ostatními dětmi
  - citové vztahy k rodičům: umí verbálně i neverbálně vyjádřit své city, chápe, že každý člen domácnosti má své potřeby i povinnosti
  - narození dítěte: rozumí pojmům – sourozenec, miminko, seznámí se s tím, jak se dítě narodí, chápe, že je třeba miminko chránit a pečovat o ně, dovede v rámci svých možností mamince pomáhat, chápe význam pomoci
  - sexuální a rodinná výchova: dovede vyjádřit svůj nesouhlas, svou spokojenost, umí rozlišit vztahy v rodině
- **Čím budu?**
  - zaměstnání rodičů: znají pracovní profese rodičů, chápou, že rodiče musí chodit do zaměstnání, ví, že každá pracovní profese je prospěšná a důležitá
  - pracovní profese: umí určit základní pracovní profese, se kterými se běžně setkávají,
  - lidská práce a její produkty: seznámí se s produkty lidské práce, umí vyjádřit své přání, umí popsat obrázek,
  - pracovní stroje a nástroje: dovedou určit, k čemu základní pracovní nástroje slouží, chápou, že jsou určeny k pomoci při výrobě různých předmětů nebo produktů, mají představu, co je baví
- **Týden dětské radosti**
  - Den dětí: chápou, že když má někdo svátek, dostává dárek, umí se radovat a vyjádřit své pocity, když je mu něco příjemné, umí vyjádřit svá přání
  - děti celého světa, barvy pleti: chápou, že nejsou všichni lidé stejní, seznámí se s odlišnými tradicemi v jiných zemích světa, umí pojmenovat člověka s jinou barvou pleti
  - letní sporty: umí přijímat výhru i porážku, umí pojmenovat druhy letních sportů, umí k nim přiřadit náčiní, zná pravidla bezpečnosti při letních sportech, ví, jak se má chránit před úrazem
- **Svět kolem nás**
  - mapa světa, moře, oceány: seznámí se s mapou světa, chápe, že země je velká a různorodá, umí popsat rozdíly mezi světadíly, dovede popsat, jak se do jiné země dostaneme, umí vyprávět své zážitky
  - zajímavosti jednotlivých světadílů: umí popsat viděné, chápe, že se v jiných státech mluví jinou řečí, chápe význam mezinárodních piktogramů
  - dopravní prostředky ve vzduchu, na mořích: dovede popsat, jak se do jiné země dostaneme, pozná druhy dopravních prostředků k mezinárodní dopravě
- **U nás na horách i u vody:**
  - zajímavosti v krajích ČR: umí rozpoznat a popsat rozdíly na obrázku řeky, umí naslouchat a soustředit se,
  - města, hory: seznámí se s názvy větších měst v ČR, s tím, jaké tam jsou zajímavosti, pamatuje si, jak se jmenuje místo, kde žije, kde žije babička, kam často jezdí, kde jsme byli na výletě apod.
- **Život u vody**
  - svět v rybníku i kolem něho: pozná druhy vodních živočichů, umí rozlišit druhy živočichů (ryba, pták, zvíře), vědí, kde jednotlivé druhy žijí, chápe význam ochrany, znají jejich užitečnost, vědí, jak se bránit při napadení včelou, vosou apod.

• **Co se děje v trávě**

- hmyz lezoucí, létavý i bodavý: ví, jak se bránit při napadení včelou, vosou apod., ví, jak a proč jsou užiteční, pozná rozdíly, ví, čím se živí, ví, jak je chránit
- luční kvítí: umí poznat druhy lučních květin, seznámí se s jejich prospěšností na zdraví (byliny), zná nebezpečí, které některé druhy skrývají, ví, jak se chránit, pozná bezpečně barvy a odstíny, umí popsat rozdíly

Vzdělávací cíle, oblast:

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Environmetální program:

Životní prostředí, okolí člověka, příroda, vnější podmínky pro život. Učit děti pozorovat přírodu po celý rok, vnímat její změny, krásu, prospěšnost pro člověka, učit se ji chránit, šetřit a obnovovat.

PODZIM:

- Pozorování a určování stromů
- Sběr plodů pro lesní zvěř
- Sběr rostlin a jejich sušení
- Jak se příroda připravuje na zimu
- Pozorování tažných ptáků
- Připravit s dětmi jednoduchý pokrm z ovoce a zeleniny (salátový a ovocný den)
- Drakiáda – pouštění draků s rodiči
- Výsadba rostlin a keřů na školní zahradě (pomoc dětí i rodičů)

ZIMA:

- Pozorování a určování stromů a keřů
- Péče o ptáky a lesní zvěř v zimě
- Pozorování změn počasí
- Koloběh vody a její skupenství
- Pozorování a poznávání stop ve sněhu
- Seznámení s ruční výrobou papíru

JARO:

- Seznamovat se a poznávat jarní květiny a keře
- Pozorovat rybník, kaluže a život v nich
- Jarní úklid na zahradě a v okolí
- Výsadba truhlíků na okna a bylinkové zahrádky
- Pozorování hmyzu
- Kde bydlí zvířátka

LÉTO:

- Vnímat krásu rozkvetlé přírody
- Pozorovat růst na zahrádce
- Sklizeň vlastní úrody
- Pozorování počasí
- Vlastnosti přírodních materiálů
- Seznamování se světem jeho flórou a faunou
- Jak se chovat při pobytu v lese (táboření, sběr lesních plodin)
- Nebezpečí ohně (návštěva požární zbrojnice a beseda s hasiči)

Důležitým předpokladem k uskutečňování ekologické výchovy na mateřské škole je vztah učitelek k problematice, zda vztah k přírodě a všemu živému i neživému je jejich opravdovým postojem. Při splnění těchto podmínek je možno ekologickou výchovu nenásilně zařazovat do všech činností v průběhu celého dne.

VI. Evaluační systém a pedagogická diagnostika:

KOHO - CO	PROSTŘEDKY	KDY – JAK ČASTO, KOMU	KDO HODNOTÍ
PODMÍNKY	Každodenní vyhodnocení pedagogické činnosti, sebereflexe	denně SOBĚ	učitelky
	Zpětná vazba tematické části	1x za týden SOBĚ	učitelky
	Hodnocení třídního vzdělávacího programu	Pololetně ŘEDITELCE	učitelky
	Hodnocení ŠVP	1x ročně ŘEDITELCE	učitelky
PROCESY	Záznamy o dětech	průběžně	učitelky
	Sebehodnocení – Sebereflexe	1 x ročně ŘEDITELCE	učitelky
	Kontrolní a hospitační činnost	2 – 5 ročně	ředitelka, zástupkyně ředitelky
VÝSLEDKY	Dotazník pro rodiče	1 x ročně	pracovníci MŠ rodiče
	Autoevaluace	1x ročně ŘEDITELCE	pracovníci MŠ

Učitelky pravidelně provádí pedagogickou diagnostiku:

- tvoří Třídní vzdělávací program
- pravidelně sledují průběh předškolního vzdělávání a po skončení tematického celku hodnotí výsledky i podmínky.
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí
- provádí evaluační činnosti
- provádí pedagogickou diagnostiku, sleduje individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky uplatňuje v plánování
- spolupracuje a odborně vede asistentky pedagoga
- provádí poradenskou činnost pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem školy
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi